

skredet, når støjen fra testcentret sammenholdes med støjen fra de i alt tolv eksisterende produktionsmøller, der findes i de to områder.

For at sikre overholdelse af vindmøllebekendtgørelsens grænseværdier for støj viser beregninger, at det er nødvendigt at fjerne fem eksisterende produktionsmøller. Denne løsning forudsætter vedtagelse af et forslag til lov om ændring af lov om det nationale testcenter med en tilhørende VVM-redegørelse for de miljømæssige konsekvenser for så vidt angår støjforholdene. Lovændringen skal give hjemmel til at ekspropriere det nødvendige antal af de i alt tolv ca. 10 år gamle produktionsmøller ved Hjørdemål og Frøstruplejren.

Den 2. november 2010 kontaktede Miljøministeriet Kammeradvokaten, hvor problemstillingen om VVM-redegørelsens oplysninger om støjforholdene ved Hjørdemål og Frøstruplejren blev præsenteret. Herefter blev der afholdt møder mellem Kammeradvokaten og Miljøministeriet den 8., 9. og 11. november - dels om forståelsen af vindmøllebekendtgørelsen, dels om konsekvenserne for VVM-redegørelsen og anlægsloven. På baggrund af mødet den 11. november stod det klart, at den rigtige måde at håndtere de faktisk forkerte oplysninger i VVM-redegørelsen var at udarbejde en supplerende VVM-redegørelse og at ændre anlægsloven for at skabe en hjemmel til at ekspropriere vindmøller ved Hjørdemål og Frøstruplejren for derved at leve op til lovens forudsætning om, at vindmøllebekendtgørelsens normer skal overholdes for de eksisterende boliger i området.

Den 16. november 2010 orienterede miljøministeren forligskredsen med et notat, der samme dag blev lagt på By- og Landskabsstyrelsens hjemmeside, og den 17. november 2010 blev Folketinget orienteret med brev om berigtigelse af svar på alm. del spørgsmål 13.

Med henblik på at kunne afgive en redegørelse til miljøministeren har departementschefen på baggrund af forløbet den 15. november 2010 anmodet By- og Landskabsstyrelsen om at udarbejde en redegørelse for, hvorledes fejlen i støjvurderingen vedrørende henholdsvis Frøstruplejren og Hjørdemål, der er konstateret i VVM-redegørelsen, er opstået.

2. Baggrund

Det er regeringens målsætning, at Danmark skal fastholde sin førerposition inden for udvikling af ny vindmølleteknologi og fremme muligheden for en øget produktion af vedvarende energi i Danmark, herunder mere energi fra vindmøller.

Branchefællesskabet Megavind bestående af Vindmølleindustrien, forskningsinstitutioner og offentlige institutioner beskrev i juni 2008 i rapporten "Afprøvning og demonstration af vindmøller" behovet for yderligere test- og demonstrationsfaciliteter.

Af regeringsgrundlaget "Mulighedernes Samfund" fra 2007 fremgår det, at regeringen vil udpege statsarealer, der er egnede til vindmølleplacering. Den første screening af arealer på mere end 12,5 ha blev afrapporteret til regeringen i november 2008. Den resulterede i fire arealer med potentiel mulighed for opstilling af grupper af større produktionsvindmøller. Regeringen besluttede, at tre af disse arealer (som alle var ejet af Justitsministeriet) skulle indgå i den videre kommunale planlægning efter en afklaring af udbudsreglerne. Det fjerde areal, Østerild, der ejes af Miljøministeriet, indgik ikke i den videre kommunale planlægning, da arealet blev vurderet som potentielt egnet til et nationalt testcenter for store vindmøller.

Regeringen besluttede i juni 2009, at Danmark skal have et nyt nationalt testcenter for store vindmøller, og at det skulle etableres på grundlag af en anlægslov.

Risø DTU og Vindmølleindustrien gennemførte hen over sommeren 2009 nærmere vurderinger af Østerild og Kallesmærsk Hede. I september 2009 besluttede regeringen at iværksætte arbejdet med udarbejdelse af plangrundlaget for et nationalt testcenter i Østerild Klitplantage. Miljøministeren fik overdraget opgaven med udarbejdelse af plangrundlag og lovforslag om anlæg af centeret.

Som det første element i arbejdet fremlagde By- og Landskabsstyrelsen et idéoplæg i offentlig høring i perioden 30. september til 19. oktober 2009.

I perioden fra oktober 2009 til januar 2010 udarbejdede Miljøcenter Århus udkast til en VVM-redegørelse for et nationalt testcenter for vindmøller ved Østerild. Redegørelsen blev af Miljøcenter Århus sendt i offentlig høring fra 7. januar til 5. marts 2010, og By- og Landskabsstyrelsen sendte forslag til anlægslov om testcenteret i høring fra 9. februar til 5. marts 2010.

Den 9. april 2010 fremsatte miljøministeren forslag til anlægslov om et testcenter for store vindmøller ved Østerild (L 209) i Folketinget. I de følgende måneder fandt der politiske forhandlinger sted om forslaget, og der blev gennemført en eksperthøring på Christiansborg med deltagelse af Risø DTU, Vindmølleindustrien, Aalborg Universitet, Danmarks Miljøundersøgelser, Danmarks Naturfredningsforening og Orbicon samt Miljøministeriet.

I forbindelse med Folketingets behandling af lovforslaget indgik regeringen, Dansk Folkeparti, Socialdemokraterne og Socialistisk Folkeparti den 28. maj 2010 en aftale om et nationalt testcenter i Østerild. Aftalen sikrer, at etableringen af testcentret sker med en skånsom påvirkning af naturen og miljøet, og desuden omfatter aftalen en helhedsløsning for placering af testpladser frem mod 2020.

Folketinget vedtog efterfølgende den 4. juni 2010 anlægsloven om et testcenter for store vindmøller ved Østerild (lov nr. 647 af 15. juni 2010).

Efter lovens vedtagelse er det Skov- og Naturstyrelsen – som ejer af Østerild Klitplantage – der varetager processen i forbindelse med gennemførelse af de nødvendige ekspropriationer, udarbejdelse af en implementeringsplan og forberedelse af arealerne til det tekniske anlæg. Skov- og Naturstyrelsen har løbende afholdt møder med berørte lodsejere og afholdt den 22. juni 2010 et offentligt møde i Østerild for at indkalde idéer til implementeringsplanen.

Skov- og Naturstyrelsen sendte implementeringsplanen for etablering af testcentret i offentlig høring fra den 16. september til den 26. september 2010.

Anlægsloven trådte i kraft den 1. oktober 2010. Skov- og Naturstyrelsen offentliggjorde den 5. oktober 2010 implementeringsplan for det nationale testcenter ved Østerild.

Miljøministeren afholdt under den beskrevne proces i alt 3 borgermøder i Østerild, nemlig den 8. oktober 2009 (fokus på idéoplæg), 9. januar 2010 (fokus på VVM-redegørelse) og 10. februar 2010 (fokus på forslag til anlægslov samt en gennemgang af vindmøllebekendtgørelsen ved Miljøstyrelsen og om grøn ordning og værditabsordning ved Energistyrelsen). By- og Landskabsstyrelsen, Miljøstyrelsen, Skov- og Naturstyrelsen og Miljøcenter Århus har alle deltaget i borgermøderne, ligesom Risø DTU og Energistyrelsen har været repræsenteret.

Bilag 1 indeholder en oversigt over tidsforløbet for arbejdet med VVM-redegørelse og anlægslov.

3. Arbejdets organisering

Miljøministeriets arbejde med udarbejdelse af anlægslov for testcenter for store vindmøller blev i september 2009 organiseret i form af et projekt med overordnet projektejskab og projektledelse placeret i By- og Landskabsstyrelsen.

I projektet indgik – udover By- og Landskabsstyrelsen – Skov- og Naturstyrelsen og Miljøministeriets departement. Det blev i projektbeskrivelsen i øvrigt anført som en forudsætning for at løse opgaven med anlægsloven, at der løbende kunne trækkes på Miljøministeriets aktører på vindmølleområdet, herunder Miljøstyrelsen (vindmøllebekendtgørelsen), Miljøministeriets miljøcentre med planopgaver, Vindmøllesekretariatet placeret i Miljøcenter Århus samt departementet. Miljøcentrene er i henhold til bekendtgørelse tillagt en række myndighedsmæssige opgaver og beføjelser inden for en række miljølove¹.

Projektets eksterne interessenter udgjordes af de øvrige ministerier i arbejdsgruppen om etablering af det statslige center for store vindmøller, nemlig Klima- og Energiministeriet, Økonomi- og Erhvervsministeriet, Finansministeriet og Videnskabsministeriet, som forberedte beslutningsgrundlag til regeringen. Endvidere var Vindmølleindustrien, Risø DTU og Thisted Kommune væsentlige interessenter. Under denne gruppe blev nedsat tre arbejdsgrupper – en arbejdsgruppe om udarbejdelse af forslag til anlægslov og VVM-redegørelse, en arbejdsgruppe om organisering og finansiering og en arbejdsgruppe om nettilslutning. Vindmølle industrien og Risø DTU blev inddraget i de tre gruppers arbejde efter behov.

Miljøcenter Århus fik i projektet ansvaret for udførelsen af VVM-redegørelsen herunder varetagelsen af kontrakten med det konsulentfirma, der skulle samle den færdige VVM-redegørelse, afholdelse af borgermøder og kontakt med Thisted Kommune. I fornødent omfang skulle Skov- og Naturstyrelsens lokale enhed i Thy inddrages.

Opgaven med udarbejdelse af VVM-redegørelsen blev placeret i Miljøcenter Århus ud fra en vurdering af, at der på centret er erfaring med udarbejdelse af VVM for større vindmøller (over 150 meter) og erfaring med fysisk planlægning og dermed den fornødne kompetence til at gennemføre opgaven.

Der blev ikke i forbindelse med projektorganiseringen ændret grundlæggende ved det hidtidigt definerede ansvar for vindmølleopgaverne i Miljøministeriet. Således fastholdtes ansvaret for overordnet planlægning for vindmøller i By- og Landskabsstyrelsen. Ansvar for udarbejdelse af VVM-redegørelse for planlægning for vindmøller varetoges af Miljøcenter Århus, ligesom konkrete sager, herunder ministerbetjening vedrørende vindmøller, fortsat behandledes i miljøcentrene. På samme måde skulle Skov- og Naturstyrelsen fortsat varetage sagsbehandlingen af konkrete sager i forhold til involverede lodsejere, herunder ministerbetjening.

I projektet leverede Miljøstyrelsen på forespørgsel fra By- og Landskabsstyrelsen og Miljøcenter Århus bidrag i form af generel vejledning om regelgrundlag for støjgrænser i medfør af vindmølle-

¹ Jf. særligt bekendtgørelse nr. 1128 af 26. september 2007 (med senere ændringer) om henlæggelse af opgaver og beføjelser til By- og Landskabsstyrelsen og Miljøministeriets miljøcentre.

bekendtgørelsen samt kvalitetssikring af støjtekniske og beregningsmæssige forudsætninger. Miljøstyrelsen er regeludstedende og vejledende myndighed i forhold til støj fra vindmøller.

Indgåelse af kontrakt med rådgivere

Der blev den 21. oktober 2009 indgået en kontrakt mellem By- og Landskabsstyrelsen og rådgivningsfirmaet Birk Nielsen / Sweco Architects A/S om udarbejdelse af VVM-redegørelse for nationalt testcenter for vindmøller i Østerild Klitplantage. Kontrakten blev indgået under Statens og Kommunerne's Indkøbsservice's rammekontrakt 17.05 (rådgivningsydelse i forbindelse med planlægning).

I henhold til kontrakten skulle der udarbejdes en VVM-redegørelse (Vurdering af Virkninger på Miljøet), som skulle vedlægges et forslag til anlægslov til offentlig høring. VVM-redegørelsen skulle – udover landskabelig påvirkning og konsekvenser for naturen - bl.a. fokusere på støj- og skyggeproblemer, konsekvenser for beboerne i området og lovgivnings- og planmæssige bindinger.

Det blev forudsat, at de kriterier, som Vindmølleindustrien og Risø havde vurderet, at et nationalt testcenter skulle kunne opfylde, så vidt muligt skulle søges indarbejdet i en anlægslov og dermed i VVM-redegørelsen, og at vurderingen skulle opfylde VVM-direktivets krav.

Det blev videre fastsat, at ansvaret for tilvejebringelse af de oplysninger, som en byherre sædvanligvis tilvejebringer, ligger hos By- og Landskabsstyrelsen ved Miljøcenter Århus, som koordinerer diverse input bl.a. fra Energistyrelsen, Risø, Vindmølleindustrien og Thisted Kommune.

Tilbuddet af 17. september 2009 fra rådgivningsfirmaet Birk Nielsen om levering af en fuldt færdig VVM-redegørelse med de gældende forudsætninger tager bl.a. udgangspunkt i, at "byherre (vindmølleindustrien/Risø) tilvejebringer nødvendige oplysninger vedrørende eksakte antal vindmøller, placeringer, mølletyper og produktionsberegninger. Der forventes løbende dialog og møderække efter behov med byherre/Miljøcenter Århus."

Firmaet Birk Nielsen indgik aftaler med en række underleverandører, herunder EMD – Energi og Miljødata A/S (tekniske forhold, støj- og skyggeberegninger, konsekvenser for beboere i området) og Landinspektørfirmaet Nellesmann & Bjørnkjær A/S (bl.a. fredninger, beskyttelseslinier og servitutter i og omkring anlægsområdet).

Samarbejdsorganisationen er i kontrakten angivet i et tilhørende bilag D, hvor samarbejdskontakten mellem rådgiverfirmaet og Miljøministeriet varetages af Miljøcenter Århus.

Efter indgåelsen af kontrakten blev der i starten af oktober 2009 afholdt et møde mellem konsulenterne og Miljøcenter Århus, hvor mål og struktur for VVM-redegørelsen blev gennemgået. Miljøcenter Århus har oplyst, at centret skulle levere faglige vurderinger og data, mens konsulenterne skulle udarbejde selve redegørelsen.

Projektforløb og arbejdet med støjforhold

Den fastlagte projektorganisering blev i praksis på visse punkter afvejet og udbygget. Der blev ikke afholdt møder i den nedsatte styregruppe, og By- og Landskabsstyrelsen gik på en række enkeltområder ind og arbejdede videre på det af Miljøcenter Århus udarbejdede VVM-materiale. Endvidere-

re blev Miljøstyrelsen gennem deltagelse i blandt andet borgermøder tættere involveret i arbejdet end oprindeligt forudsat.

Miljøstyrelsen blev involveret i arbejdet med VVM-redegørelsen den 8. september 2009 efter en besigtigelse af Østerild den 5. september 2009 med miljøministeren. Miljøstyrelsens rolle blev i første omgang defineret som at svare på spørgsmål vedrørende støj samt deltage i borgermøde.

Endvidere foretog Miljøstyrelsen støjberegninger i september 2009 samt tilkendegav sin enighed med By- og Landskabsstyrelsen, der på baggrund af Miljøcenter Århus' arbejde med VVM-redegørelsen spurgte til vurderingen af støjkrav vedrørende en campingplads ved Hjørdemål Klit, ligesom Miljøstyrelsen var involveret i udarbejdelsen af VVM-redegørelsen ved dels at kvalitetssikre støjberegninger, herunder kontakt til Risø DTU og industrien herom, dels skrive afsnittet om lavfrekvent støj og dels svare på spørgsmål fra Miljøcenter Århus. Der var primært tale om generel rådgivning.

Miljøstyrelsen har leveret bidrag til VVM-redegørelsens afsnit om støj (side 165-170) i form af to faktabokse om støj, præcisering af det generelle regelgrundlag for støjgrænserne ved henholdsvis nabobeboelser i det åbne land og ved støjfølsom arealanvendelse samt kvalitetssikring af de støjtekniske forudsætninger og beregninger, der ligger til grund for VVM-redegørelsen.

Bilag 2 og bilag 3 indeholder en grafisk fremstilling af Miljøministeriets struktur og organiseringen af arbejdet med VVM-redegørelse og anlægslov.

4. VVM-direktivet og vindmøllebekendtgørelsen – retsgrundlaget

Når anlægsprojekter vedtages ved en anlægslov, skal lovgivningsprocessen, hvis projektet skal være undtaget fra en almindelig VVM-procedure i henhold til VVM-direktivet, opfylde direktivets formål. Det betyder for det første, at lovgiver skal råde over tilsvarende oplysninger under lovgivningsproceduren som de oplysninger, der fremlægges for den kompetente myndighed under en almindelig VVM-procedure for godkendelse af et projekt. For det andet skal det projekt, som anlægsloven vedrører, vedtages i "enkeltheder". Herved forstås, at anlægsloven skal sikre, at VVM-direktivets mål kan opnås under lovgivningsprocessen for det pågældende projekt, herunder at oplysninger om projektets udformning og miljømæssige konsekvenser i tilstrækkelig konkret form stilles til rådighed for offentligheden med henblik på en mulig debat, inden den endelige tilladelse til projektet gives.

Efter VVM-reglerne påhviler det VVM-myndigheden – i denne sag Miljøcenter Århus - at udvirke en VVM-redegørelse. I den forbindelse skal VVM-myndigheden påse, at alle oplysninger i VVM-redegørelsen er rigtige. I det omfang der indgår oplysninger fra andre myndigheder, er det VVM-myndighedens ansvar at vurdere, om disse oplysninger er rigtige. VVM-myndigheden skal således konkret vurdere, om de oplysninger, herunder forståelsen af Miljøministeriets lovgivning, en kommune eller et amt lægger til grund, er rigtige.

Bekendtgørelse om støj fra vindmøller² (vindmøllebekendtgørelsen) regulerer støj fra vindmøller og stiller krav til, hvor meget støj naboer til vindmøller må udsættes for. Der er i udgangspunktet to sæt grænseværdier.

² Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1518 af 14. december 2006 om støj fra vindmøller.

Der er både støjgrænseværdier for beboelser i det åbne land – dét, der i daglig tale kaldes spredt bebyggelse – og nogle lavere, d.v.s. strammere støjgrænseværdier for såkaldt støjfølsom arealanvendelse, som gælder for boligområder.

Vindmøllebekendtgørelsen er fra 1991 og blev ændret i 2006. I bekendtgørelsen fra 2006 er der fastsat grænseværdier for støj fra vindmøller ved en vindhastighed på 8 m/s og som noget nyt i 2006 også for den lavere vindhastighed på 6 m/s.

Vindmøllebekendtgørelsen angiver i § 3, stk. 2, nr. 2: "Støjfølsom arealanvendelse: Områder, der anvendes til eller i lokalplan eller byplanvedtægt er udlagt til bolig-, institutions-, sommerhus- eller kolonihaveformål eller som rekreative områder." Hvis der er tale om en samlet placering af flere end blot ganske få boliger ("en håndfuld"), bliver der efter Miljøstyrelsens opfattelse tale om et område, der anvendes til boligformål. For sådanne områder er grænseværdierne for støj 37/39 dB ved en vindhastighed på henholdsvis 6 m/s og 8 m/s.

For nabobeboelse i det åbne land er grænseværdierne 42/44 dB ved en vindhastighed på henholdsvis 6 m/s og 8 m/s.

5. VVM-redegørelsen og dens behandling af støjforhold

Som grundlag for lovforslaget om anlægsloven udarbejdede Miljøcenter Århus i perioden fra oktober 2009 til januar 2010 en VVM-redegørelse for et nationalt testcenter for store vindmøller ved Østerild.

Miljøcenter Århus afholdt omkring 1. oktober 2009 et indledende møde med hovedrådgiveren, Birk Nielsen/Sweco Architects A/S. Mødet fulgtes op af anmodning fra Miljøcenter Århus til Thisted Kommune, Risø DTU, Skov- og Naturstyrelsen i Thy, Miljøcenter Aalborg (bl.a. om vurdering i forhold til Natura 2000-områder i nærheden af Østerild), Kort- og Matrikelstyrelsen og By- og Landskabsstyrelsen om diverse data og andre oplysninger.

Miljøcenter Århus afholdt den 8. oktober 2009 møde med Risø DTU, Vindmølleindustrien, By- og Landskabsstyrelsen og konsulenterne fra Birk Nielsen. Ved dette møde kom en første afklaring af, hvordan et antal møller i Østerild kunne placeres.

Efter gennemførelsen af en offentlig idéfase og bearbejdning af de modtagne bidrag fra offentligheden udarbejdede Miljøcenter Århus en såkaldt scoping, der opstillede de emner, der skulle belyses i den kommende VVM-redegørelse. På baggrund heraf afholdt Miljøcenter Århus den 22. oktober 2009 møde med Birk Nielsen om indholdet af den kommende VVM-redegørelse, og den 23. oktober 2009 drøftede Miljøcenter Århus samme emne med Thisted Kommune.

Miljøstyrelsen bidrog først til arbejdet med direkte rådgivning til Miljøcenter Århus og By- og Landskabsstyrelsen, da der blev behov for generel vejledning i forhold til vindmøllebekendtgørelsen og støjteknisk bistand.

Den 28. oktober 2009 afholdt Miljøcenter Århus på det nuværende testcenter i Høvsøre et møde med Risø DTU, By- og Landskabsstyrelsen, Vindmølleindustrien og Birk Nielsen-konsulenterne. På dette møde blev det afklaret, at udgangspunktet for VVM-redegørelsen er syv store testvindmøller i

Østerild med en bestemt placering. På mødet blev Birk Nielsen bedt om at iværksætte støjberegninger for den påtænkte placering af testvindmøllerne. I henhold til vindmøllebekendtgørelsen skal man medtage både nye og eksisterende vindmøller i området i støjberegningerne, hvilket Birk Nielsen derfor bliver bedt om.

Birk Nielsen-konsulenterne udpegede derfor en række såkaldte beregningspunkter for de steder, der skulle være særligt fokus på. Birk Nielsen-konsulenterne sendte beregningspunkterne – som det er sædvanlig procedure ved udarbejdelse af VVM for vindmøller - til Thisted Kommune med henblik på kvalitetssikring af, at de nødvendige boliger i området er medtaget i beregningerne og herunder, om der er støjfølsomme anvendelser i området. Beregningerne udføres af Birk Nielsens underleverandør, EMD International A/S.

Testcentret lå i denne fase af planlægningen på en afstand af Hjardemål, der ikke ville betyde, at Hjardemål blev påvirket af støj, og der var derfor ikke anledning til at udpege et beregningspunkt her.

I forbindelse med disse indledende støjberegninger konstaterede EMD, at den samlede støj fra de otte allerede eksisterende vindmøller ved Hjardemål, fra de fire allerede eksisterende vindmøller ved råstofvirksomheden Danopal i nærheden af Frøstruplejren og fra de kommende testmøller ville medføre, at støjen for yderligere to naboejendomme end hidtil antaget ville overskride det tilladte efter vindmøllebekendtgørelsen.

På denne baggrund afholdt Miljøcenter Århus den 12. november 2009 møde med Birk Nielsen-konsulenterne, Finansministeriet, Risø DTU, Vindmølleindustrien og By- og Landskabsstyrelsen for at drøfte løsningsmuligheder.

Den 11. december 2009 besluttede regeringen, at det kommende testcenter i stedet kunne placeres cirka 400 meter længere mod vest, da man derved undgik at skulle ekspropriere to boliger, da man kunne bevare mere bynær skov ved Østerild, og da man undgik at berøre to paragraf 3-områder. Ændringen betød, at der skulle justeres i støjberegninger og kortmaterialer.

Miljøcenter Århus sendte udkast til den endelige VVM-redegørelse i offentlig høring fra 7. januar til 5. marts 2010. By- og Landskabsstyrelsen sendte lovforslag om anlægslov for testcenteret i høring fra 9. februar til 5. marts 2010.

Miljøministeren deltog sammen med By- og Landskabsstyrelsen, Miljøstyrelsen, Skov- og Naturstyrelsen, Miljøcenter Århus og Birk Nielsen-konsulenterne i et borgermøde den 9. januar 2010 i Østerild, hvor udkastet til VVM-redegørelsen blev præsenteret.

Der er ikke i de 140 høringssvar til udkastet til VVM-redegørelse eller de 155 høringssvar til forslaget til anlægslov konkrete bemærkninger til, hvorvidt Hjardemål eller Frøstruplejren er nabobeboelse i det åbne land eller i stedet er støjfølsom arealanvendelse.

Landsforeningen for Bedre Miljø skriver i sit høringssvar til VVM-redegørelsen, at der er tale om tilsidesættelse af fundamentale hensyn til mennesker og natur. I forhold til støj skriver foreningen, at kravet om maksimal støj ikke kan overholdes for fem konkrete boliger, der er planlagt ekspropriert, at projektet er screenet forkert og at afstandskrav og støjkrav i medfør af Vindmøllebekendtgørelse nr. 1518 af 14. december 2006 samt Vindmøllebekendtgørelsen er tilsidesat på trods af tidligere miljøminister Troels Lund Poulsens forsikringer i Folketinget om, at sådanne regler ville blive overholdt jf. ministerens svar på spørgsmål S 321 og S 324 i november 2009. En række andre høringssvar

henviser til Landsforeningens høringssvar. Høringssvarenes bemærkninger blev af Miljøcenter Århus forstået som værende af generel karakter og dermed ikke af et indhold, der kunne give anledning til overvejelser om støjgrænserne ved Hjørdemål By og Frøstruplejren.

VVM-redegørelsen blev offentliggjort på By- og Landskabsstyrelsens hjemmeside, og annonceret i lokale dagblade.

VVM-redegørelsen angiver på et kort side 167 resultatet af støjregningerne ved 6,0 m/s. Af dette kort fremgår, at både en del af Frøstruplejren og et område ved Hjørdemål ligger inden for 37/39 dB-støjkonturen.

Men på grund af Miljøcenter Århus' forkerte forståelse af vindmøllebekendtgørelsen i VVM-redegørelsen, er hverken boligerne i byzone ved Hjørdemål eller beboelsen i Frøstruplejren markeret som boliger, hvor støjgrænserne ikke kan overholdes.

Af VVM-redegørelsen fremgår side 193-194 følgende: "De nærmeste nabobeboelser samt støjfølsomme områder er identificeret af Thisted Kommune, og indtegnet af Risø DTU og EMD. Der er i beregningerne anvendt positioner, der repræsenterer det nærmeste punkt ved ejendommen i forhold til møllerne. Støjkravene, der skal overholdes er i det åbne landskab 42 dB ved 6 m/s og 44 dB ved 8 m/s, mens der for særligt støjfølsomme områder er et støjkrav på 37 dB ved 6 m/s og 39 dB ved 8 m/s. I området omkring forsøgsmøllerne er der kun identificeret ét sådan område, hvilket er campingpladsen ved Hjørdemål klit."

Angivelserne på et kort på side 163 i VVM-redegørelsen, der blandt andet viser boliger, hvor grænseværdier for støj ikke kan overholdes, er derfor ikke korrekte.

At VVM-redegørelsen i forhold til grænseværdierne for støj ved Hjørdemål og ved Frøstruplejren er behæftet med fejl, konstateres i oktober 2010 på baggrund af en rapport fra Aalborg Universitet, der påpeger, at forståelsen i VVM-redegørelsen af vindmøllebekendtgørelsen er forkert.

Hjørdemål

Miljøcenter Århus har oplyst, at miljøcentret ved udarbejdelsen af VVM-redegørelsen lagde til grund:

- at Hjørdemål (nu Thisted) Kommunes Partiel Byplanvedtægt nr. 4 for Hjørdemål By fra 5. maj 1967, har udlagt Hjørdemål By til "blandet bolig- og erhvervsbebyggelse" og
- at Miljøcenter Århus havde viden fra det tidligere Viborg Amt om, at der i støjregningerne til lokalplanen for de eksisterende vindmøller ved Hjørdemål er beregnet med udgangspunkt i en grænseværdi ved alle ejendomme på 45 dB - svarende til den daværende grænseværdi i vindmøllebekendtgørelsen fra 1991 for nabobeboelse i det åbne land.

Disse forhold har Miljøcenter Århus samlet vurderet således, at Hjørdemål By ikke ved byplanvedtægten er udlagt som et støjfølsomt boligområde, der er omfattet af vindmøllebekendtgørelsens lavere grænseværdier herom og ej heller ved sin faktiske anvendelse som boligområde er et støjfølsomt boligområde. Thisted Kommune blev ikke bedt om at af- eller bekræfte denne vurdering.

Miljøcenter Århus' vurdering førte til, at Hjardemål By i VVM-redegørelsen fejlagtigt blev angivet som omfattet af vindmøllebekendtgørelsens nuværende grænseværdi på 42/44 dB ved en vindhastighed på henholdsvis 6 m/s og 8 m/s – d.v.s. grænseværdierne for nabobeboelse i det åbne land.

Efter dialog med Kammeradvokaten i november 2010 konstaterede styrelsen imidlertid, at Hjardemål By falder ind under vindmøllebekendtgørelsens § 3, stk. 2, nr. 2 om støjfølsom arealanvendelse. Dele af Hjardemål By er således rettelig omfattet af vindmøllebekendtgørelsens lavere grænseværdier på 37/39 dB ved vindhastigheder på henholdsvis 6 m/s og 8 m/s for boligområder.

Det skal bemærkes, at Miljøcenter Århus og Miljøstyrelsen i forbindelse med udarbejdelsen af VVM-redegørelsen korrekt har vurderet, at en campingplads – også ved Hjardemål - anses for at være et støjfølsomt, rekreativt område omfattet af de lavere grænseværdier i vindmøllebekendtgørelsen.

Frøstruplejren

Miljøcenter Århus har oplyst, at miljøcentret ved udarbejdelsen af VVM-redegørelsen lagde til grund:

- at Miljøcenter Århus havde viden fra det tidligere Viborg Amt om, at der i støjregningerne til lokalplanen for de eksisterende vindmøller ved råstofvirksomheden Danopal vest for Frøstruplejren er beregnet med udgangspunkt i en grænseværdi ved alle ejendomme på 45 dB svarende til den daværende grænseværdi i vindmøllebekendtgørelsen fra 1991 for nabobeboelse i det åbne land,

- at Frøstruplejren forud for Miljøministeriets lov fra 1995 om anvendelse af Frøstruplejren³, blev betragtet som én bolig i det åbne land og en række spredte hytter,

- at Miljøcenter Århus i december 2009 – med henvisning til den antagelse, at lejren var boliger i det åbne land - spurgte Miljøstyrelsen, om Frøstruplejren kunne være støjfølsom anvendelse, fordi loven om Frøstruplejren nævner noget om camping.

Fra mailkorrespondancen mellem Miljøcenter Århus (MCA) og Miljøstyrelsen (MST) kan citeres:

Mail af 10.12.2009 fra MCA til MST – med kopi til By- og Landskabsstyrelsen:

"Frøstruplejren ligger inden for 39 dB zonen (vel pga møllerne ved Danopal?) Kan der være en knast, med at de er støjfølsom anvendelse (jeg mener umiddelbart nej og at de er boliger i det åbne land – men der står noget i loven om Frøstruplejren om camping)".

Mail af 10.12.2009 fra MST til MCA – med kopi til By- og Landskabsstyrelsen:

"Grænseværdien på 39 dB gælder for støjfølsom arealanvendelse, der i bekendtgørelsen om støj fra vindmøller (nr. 1518 af 14. december 2006) er defineret som "Områder, der anvendes til eller i lokalplan eller byplanvedtægt er udlagt til bolig-, institutions-, sommerhus- eller kolonihaveformål eller som rekreative områder". Det vil sige, at der kan være boliger beliggende i det åbne land, hvor det er støjgrænsen på 39 dB, der gælder, nemlig hvis boligen er en del af en samlet bebyggelse i et område, hvor den faktiske anvendelse må betegnes som boligområde. Dette er kommunens vurdering. Jeg ved ikke hvilken status Frøstruplejren har, men er den faktiske anvendelse af området mon ikke boligområde? Hvad siger du, (navn på en medarbejder

³ Lov nr. 410 af 14. juni 1995 med senere ændringer, jf. Miljøministeriets lovbekendtgørelse nr. 791 af 21. juni 2007.

i By- og Landskabsstyrelsen)? Hvis loven siger, at det er en campingplads, så er det vel klart, at der er tale om støjfølsom arealanvendelse.”

Mail af 10.12.2009 fra MCA til MST – med kopi til By- og Landskabsstyrelsen:

”Det er jeg med på, og jeg vender status med kommunen – men hvad gør vi i testcentersammenhæng (de ligger formodentlig allerede i 39 dB pga de eksisterende møller ved Danopal)”.

Mail af 10.12.2009 fra MST til MCA:

”Hvis bidraget fra de eksisterende møller alene er over 39 dB ved 8 m/s, og området enten er en campingplads eller må betragtes som støjfølsom arealanvendelse, så har kommunen en opgave. Det er deres ansvar, at støjgrænserne i bekendtgørelsen ikke overskrides.....”

Mail af 14.12.2009 fra MCA til MST:

”Jeg er kommet lidt længere og graver mere her i formiddag Frøstrup lejren har status som helårs lejr og er i andre sammenhænge blevet betragtet som boliger i det åbne land. ”

Mail af 14.12.2009 fra MCA til Thisted Kommune og MST – med kopi til By- og Landskabsstyrelsen:

”Jeg har været lidt rundt i arkiverne det lykkedes at finde støjberegningen for møllerne ved Danopal – sagen er fra 1999 og dermed efter lov om Frøstrup lejren – der har Hanstholm kommune og Viborg Amt taget udgangspunkt i, at det var boliger i det åbne land, hvor støjgrænsen den gang var 45 dB ved 8 m/s. Lov om Frøstruplejren siger

§ 3 Miljøministeren kan tillade, at

- 1) ejendommen anvendes til helårslejrplads for indtil 75 voksne faste beboere og deres børn,
- 2) der afholdes sommerlejr,
- 3) bygninger og konstruktioner opføres eller ombygges og
- 4) skure, skurvogne eller andre genstande placeres på ejendommen.

Afgørelsen ligger hos jer⁴, men jeg mener at vi med god ret kan holde fast i, at der er tale om helårsbeboelse og dermed støjgrænsen på 44/42db”

- at Thisted Kommune på forespørgsel fra Miljøcenter Århus mundtligt bekræftede, at Frøstruplejren ikke er støjfølsom arealanvendelse til boligformål i henhold til vindmøllebekendtgørelsen. Der foreligger ikke telefonnotat fra samtalen, men kommunen har efterfølgende bekræftet skriftligt.

- at Miljøcenter Århus antog, at Miljøministeriets lov fra 1995 om anvendelse af Frøstruplejren ikke udlagde Frøstruplejren til boligformål.

Disse forhold har Miljøcenter Århus samlet vurderet således, at Frøstruplejren ikke ved lokalplan er udlagt som et støjfølsomt boligområde, der er omfattet af vindmøllebekendtgørelsens lavere grænseværdier herom, og ej heller ved sin faktiske anvendelse som boligområde er et støjfølsomt område.

Miljøcenter Århus' vurdering førte til, at Frøstruplejren i VVM-redegørelsen fejlagtigt blev angivet som omfattet af vindmøllebekendtgørelsens nuværende grænseværdi på 42/44 dB ved en vindhastighed på henholdsvis 6 m/s og 8 m/s – d.v.s. grænseværdierne for nabobeboelse i det åbne land.

Efter dialog med Kammeradvokaten i november 2010 konstaterede styrelsen imidlertid, at Frøstruplejren falder ind under vindmøllebekendtgørelsens § 3, stk. 2, nr. 2 om støjfølsom arealan-

⁴ Miljøcenter Århus har oplyst, at der med ”jer” alene mentes Thisted Kommune.

vendelse. Frøstruplejren er således rettelig omfattet af vindmøllebekendtgørelsens lavere grænseværdier på 37/39 dB ved vindhastigheder på henholdsvis 6 m/s og 8 m/s for boligområder.

6. Årsagsvurdering

Der kan på grundlag af det beskrevne forløb identificeres en række forhold, der samlet må anses for at have været årsag til - eller som kan have medvirket til - de omhandlede fejl i VVM-redegørelsen.

Sagsbehandlingen ved Miljøcenter Århus

Miljøcenter Århus har oplyst, at centret ved udarbejdelse af VVM-redegørelsen var bekendt med byplanvedtægten for Hjørdemål By og Miljø- og Energiministeriets lokalplan for Frøstruplejren. Miljøcentret tillagde imidlertid ikke eksistensen af de to planer afgørende betydning, idet miljøcentret i stedet fokuserede på Viborg Amts og Thisted Kommunes vurdering af de to områder.

Dette er en helt afgørende fejl i forståelsen af vindmøllebekendtgørelsen.

At byplanvedtægten for Hjørdemål By udlægger området til »blandet bolig- og erhvervsbebyggelse« har sandsynligvis medvirket til denne fejl i forståelsen af vindmøllebekendtgørelsen.

Ligeledes har lov af 14. juni 1995 om anvendelse af Frøstruplejren efter det af miljøcentret oplyste overskygget det forhold, at der foreligger en lokalplan, der udlægger området til blandt andet »beboelse«. Miljøministeriets lokalplan nr. 4.11. fra oktober 1996 om Frøstruplejren indgik således ikke i vurderingen, hvilket er en fejl.

Samtidig tog Miljøcenter Århus de eksisterende lokalplaner for produktionsmøllerne ved henholdsvis Hjørdemål By og Frøstrup, hvori der er lagt et støjkrav på 45 dB til grund ved vurderingen af støjbelastningen fra vindmøllerne, som udtryk for, at Viborg Amt vurderede områderne som ikke støjfølsom anvendelse.

Disse retlige vildfarelser og fejlvurderinger er bragt ind i udarbejdelsen af VVM-redegørelsen af Miljøcenter Århus.

Miljøcenter Århus har ikke opfyldt sin forpligtelse som VVM-myndighed til konkret at vurdere, hvorvidt andre myndigheders lovgivning, oplysninger og vurderinger af betydning for den omhandlede VVM-redegørelse er korrekte. Miljøcentret har således ikke foretaget en korrekt, retlig vurdering.

Miljøcenter Århus har endvidere ikke konkret vurderet »viden« fra Viborg Amt samt tilkendegivelser fra Thisted Kommune. Den grundlæggende antagelse om, at det var Viborg Amts og Thisted Kommunes vurderinger og ikke eksistensen af de to planer, der skulle gælde samt vurderingen af, at der ikke er tale om støjfølsom arealanvendelse ved Frøstruplejren og Hjørdemål By, blev således ikke verificeret i forbindelse med sagsbehandlingen.

Miljøcenter Århus har videre ikke fuldt ud sørget for, at alle nødvendige oplysninger er fremskaffet og indgået i udarbejdelsen af VVM-redegørelsens behandling af støjforholdene. Der indgår således ikke i VVM-redegørelsen et samlet kort over gældende planer og den støjmæssige betydning heraf.

Det må videre anses for en fejl, at Miljøcenter Århus ikke fandt anledning til at følge op på Miljøstyrelsens bemærkninger fra december 2009 vedrørende Frøstruplejrens status.

De beskrevne fejl - herunder i retsanvendelsen - og mangler i sagsbehandlingen er ikke blevet opfanget af miljøcentrets interne kvalitetsstyringssystem.⁵ Der indgår ikke i systemet specifikke procedurer for udarbejdelse af VVM-redegørelser i forbindelse med en anlægslov, de generelle retningslinier for sikring af kvaliteten af det faglige arbejde har ikke opfanget de pågældende fejl og mangler, og den daværende, stedlige ledelse har ikke forebygget eller konstateret fejlene og manglerne og dermed heller ikke aktivt rettet dem.

Det var således ikke på centeret udpeget en særlig ansvarlig for kvalitetssikringen af VVM-redegørelsen, hvilket i betragtning af opgavens kompleksitet og tidsmæssige ramme kunne have været velbegrundet.

Det må videre konstateres, at der også på andre punkter ikke har været den fornødne præcision i sagsbehandlingen.

Således er en række væsentlige forhold ikke skriftligt dokumenteret. Der foreligger f.eks. ikke referat fra møder med de eksterne konsulenter om opgavefordeling, ligesom f.eks. telefonsamtalen med Thisted Kommune om kommunens vurdering af Frøstruplejrens status ikke er noteret. Tilsvarende baserer centret sig på udokumenteret »viden« fra det tidligere Viborg Amt, som er tilgået Miljøcenter Århus gennem de medarbejdere fra amtet, som ved kommunalreformen blev overflyttet til Miljøcentret.

Endvidere kan det bemærkes, at centret ikke forelagde Thisted Kommune spørgsmålet om status for Hjørdemål By.

Samlet må sagsbehandlingen ved Miljøcenter Århus af de omhandlede spørgsmål vedrørende støj anses for kritisabel.

Det kan afslutningsvis bemærkes, at de omhandlede fejl og mangler i Miljøcenter Århus ikke er blevet korrigeret eller udfordret af konsulenten, rådgiverfirmaet Birk Nielsen. Konsulenten anmodede ifølge Miljøcenter Århus ikke centret om at måtte modtage oplysninger om gældende planer for det omhandlede område, og konsulentens behandling af støjforhold tog således ikke afsæt i en viden herom.

Sagsbehandlingen i By- og Landskabsstyrelsen og Miljøstyrelsen

By- og Landskabsstyrelsen varetog den overordnede ledelse af arbejdet med forberedelsen af det nationale testcenter i Østerild, herunder udarbejdelse af VVM, lovforslag mm.

Styrelsen indgik aftalen med konsulentfirmaet Birk Nielsen om gennemførelse af VVM-redegørelse, idet opgaven med tilvejebringelse af redegørelsen som nævnt blev overgivet til Miljøcenter Århus. Det var også Miljøcenter Århus der efterfølgende behandlede hørings svarene.

⁵ Miljøministeriets miljøcentre, herunder Miljøcenter Århus, har i lighed med kommunerne etableret et kvalitetsstyringssystem, jf. Miljøministeriets lov nr. 506 af 7. juni 2006 om kvalitetsstyring for den kommunale sagsbehandling på natur- og miljøområdet. Systemet har til formål både at sikre den faglige kvalitet i arbejdet og at yde borgere og virksomheder en effektiv og ensartet sagsbehandling.

I forbindelse med udarbejdelsen gik styrelsen på en række enkeltpunkter ind og arbejdede videre på det af miljøcenteret udarbejdede VVM-materiale, bl.a. i forhold til campingpladsen ved Hjarde-mål Klit.

Denne selektive og adhoc-prægede tilgang kan have medvirket til at skabe tvivl om ansvarsforholdene i forbindelse med udarbejdelsen.

Styrelsen foretog således ikke en systematisk gennemgang eller kvalitetssikring af den samlede redegørelse, og By- og Landskabsstyrelsen har tilsvarende ikke fundet anledning til selvstændigt at undergive miljøcenterets fortolkning af støjforholdene en vurdering eller i øvrigt stillet spørgsmål hertil, herunder hvorvidt spørgsmålet var afstemt med Miljøstyrelsen.

Det er i den forbindelse beklageligt, at miljøcenterets forespørgsel og Miljøstyrelsens bemærkninger vedrørende støjforholdene ved Frøstruplejren i december 2009 ikke gav anledning til reaktion og opfølgning fra By- og Landskabsstyrelsens side. Problemstillingen blev ikke videreformidlet til de relevante personer, og det interne samspil i styrelsen har ikke på dette punkt været tilfredsstillende.

Styrelsen lagde umiddelbart miljøcenterets vurdering til grund for sit arbejde og bidrog derved til formidling af den fejlagtige forståelse af vindmøllebekendtgørelsen.

Fejlen indgår således i et svar af 9. februar 2010 fra den daværende miljøminister til en beboer i Frøstruplejren på dennes spørgsmål om, hvorvidt lejrens status og "særlov" bliver berørt af test-centret.

Fejlen indgår ligeledes i miljøministerens svar af 14. oktober 2010 på Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalgs spørgsmål nr. 13 (alm. del) – stillet efter ønske fra Per Clausen (EL). Miljøministeren har berigtiget denne besvarelse med brev af 17. november 2010 til Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg.

Det må anses for kritisabelt, at By- og Landskabsstyrelsen umiddelbart lægger miljøcenterets vurdering til grund, og samlet har By- og Landskabsstyrelsens behandling af spørgsmålet om støj i VVM-redegørelsen ikke været tilfredsstillende.

Det har endvidere været omtalt på Altinget den 25. november 2010, at Nordjyske i december 2009 skriver, at beboerne i Frøstruplejren er bekymrede for støjen. Altinget omtaler, at der i artiklen i Nordjyske optræder en embedsmand fra Miljøcenter Århus, "som ikke er sikker på, hvad støjen vil betyde for lejren, men det fremgår tydeligt, at han forholder sig til den lave støjgrænse på 39 dB, der gælder for støjfølsomme områder".

På tidspunktet for artiklen i Nordjyske er situationen imidlertid den, at Frøstruplejrens eventuelle placering inden for en støjgrænse på 39 dB – d.v.s. en placering, hvor støjen overstiger 39 dB – af Frøstruplejrens beboere frygtedes at kunne true lejrens eksistens. Embedsmanden henholder sig til, at det skal andre myndigheder i givet fald afgøre. Hverken lejrens beboer eller embedsmanden synes i artiklen at give udtryk for, at der for Frøstruplejren er tale om støjfølsom arealanvendelse.

Miljøstyrelsen varetager som overordnet myndighed på området regeludstedelse og vejledning vedrørende støjspørgsmål.

Miljøstyrelsen opfattede alene sin rolle i forhold til det omhandlede projekt som værende af generel rådgivende karakter, idet styrelsen besvarede konkrete spørgsmål og kvalitetssikrede beregninger.

Selv om Miljøstyrelsen har fastlagt de specifikke krav til vindmøller, betragtede styrelsen det således ikke som sin opgave at efterspørge det konkrete planlægningsgrundlag eller at påse, at VVM-redegørelsen i forhold til støj var korrekt og fyldestgørende. Miljøstyrelsen rejste dog undervejs i forløbet den centrale problemstilling om Frøstrup-lejrens status, hvilket imidlertid ikke blev fulgt op af styrelsen selv, By- og Landskabsstyrelsen eller Miljøcenter Århus og dermed heller ikke førte til afdækning af fejlen i VVM-redegørelsen.

Projektorganiseringen

Som det fremgår, var en række offentlige myndigheder, konsulenter, forskningsinstitutioner og private organisationer involveret i udarbejdelsen af VVM-redegørelsen.

Dette stiller særlige krav til organiseringen af arbejdet, herunder at ansvar og roller er præcist fastlagt og at de involverede parter bidrager i overensstemmelse hermed.

Det må vurderes, at projektorganiseringen ikke i tilstrækkelig grad i praksis har kunnet understøtte en sikker og kvalificeret opgaveløsning på det omhandlede punkt.

Der har ikke fra projektledelsen i By- og Landskabsstyrelsen været den fornødne opmærksomhed om at gennemføre den besluttede organisering og at foretage justering og udbygning af den besluttede projektorganisation i takt med opgavens udvikling.

Miljøstyrelsen burde ved projektets etablering og med et mere præcist defineret ansvarsområde have været fulgyldigt medlem af projektet, og ændringer i den praktiske opgavefordeling burde have været bekræftet i projektets styregruppe.

BILAG 1

Tidsforløb for anlægslov, herunder VVM-redegørelse om testcenter i Østerild

- Juni 2008: Megavind-rapporten beskrev vindbranchens behov for demonstration af prototypemøller og 0-serie møller frem mod 2020.
- Februar 2009: Regeringen besluttede, at en arbejdsgruppe skulle vurdere behov for og krav til arealer for testmøller (prototype) og serie 0-møller op til 250 meter, samt screene mulige statslige arealer.
- April 2009: Regeringen besluttede en afrapportering om industriens behov for testmøller og mindst ét konkret areal til prototypevindmøller, som skal undersøges nærmere.
- Juni 2009: Regeringen besluttede i juni 2009, at Danmark skal have et nyt nationalt testcenter for store vindmøller, og at det skulle etableres på grundlag af en anlægslov.
- September 2009: Regeringens Økonomiudvalg besluttede den 30. september 2009 at iværksætte arbejdet med udarbejdelse af plangrundlaget for et nationalt testcenter for vindmøller i Østerild Klitplantage. Ideoplæg blev sendt i høring 30. september til 19. oktober 2009.
- Oktober-januar 2009: VVM-redegørelse blev udarbejdet.
- Oktober 2009: Borgermøde i Østerild den 8. oktober 2009 (fokus på ideoplæg).
- December 2009: By- og Landskabsstyrelsen meddeler i en pressemeddelelse, at det er besluttet at flytte testcentret 400 m den 11. december 2009.
- Januar 2010: VVM-redegørelse blev sendt i høring fra 7. januar til 5. marts 2010.
- Januar 2010: Borgermøde 9. januar 2010 (fokus på VVM-redegørelse).
- Februar 2010: Forslag til anlægslov blev sendt i høring fra 9. februar til 5. marts 2010.
- Februar 2010: Borgermøde i Østerild 10. februar (fokus på lovforslag samt oplæg om vindmøllebekendtgørelsen ved Miljøstyrelsen, og om grøn ordning og værditabsordning ved Energistyrelsen).
- April 2010: Lovforslag om et nationalt testcenter fremsat d. 9. april 2010
- April - maj 2010: Politiske forhandlinger om Østerild, herunder eksperthøring på Christiansborg.
- Maj 2010: Regeringen, Dansk Folkeparti, Socialdemokraterne og Socialistisk Folkeparti indgik aftale den 28. maj 2010

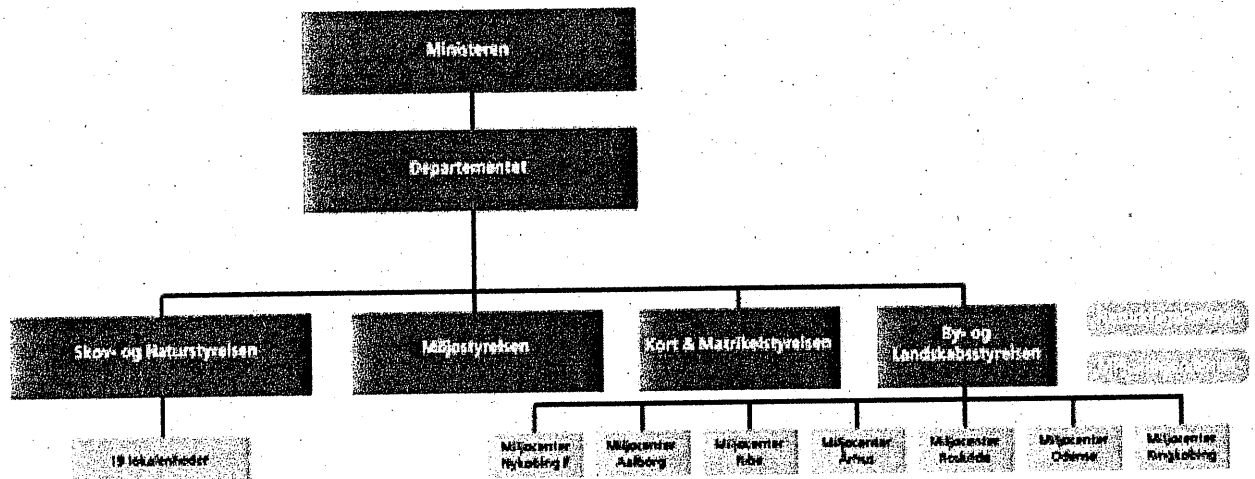
Juni 2010:	Folketinget vedtog Lov om et testcenter for store vindmøller ved Østerild den 4. juni 2010.
Juni 2010:	Borgermøde om implementeringsplan d. 22. juni 2010
September 2010:	Implementeringsplan i høring fra den 16. september til den 26. september 2010.
Oktober 2010:	Loven trådte i kraft d. 1. oktober 2010. Implementeringsplan for det nationale testcenter for vindmøller ved Østerild blev offentliggjort den 5. oktober 2010.

Note om Megavind. Megavind er et strategisk partnerskab for den samlede vindmøllebranche, det vil sige industrien, forskningsverdenen og de offentlige myndigheder. Dannet i 2006. Megavind ledes af en styregruppe bestående af repræsentanter fra:

- Aalborg Universitet
- DONG Energy A/S
- DTU Mekanik
- Energinet.dk
- Grontmij | Carl Bro
- Risø DTU
- Siemens Wind Power A/S
- Vestas Wind Systems A/S
- Energistyrelsen

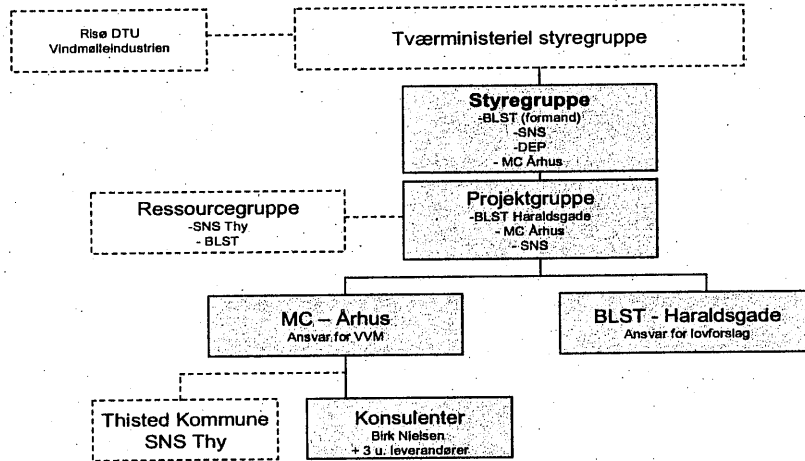
Bilag 2

Miljøministeriet

Bilag 3

Organisering af udarbejdelse af anlægslov for testcenteret i Østerild – herunder VVM redegørelse

Vind, Christian

Fra: Vind, Christian
Sendt: 3. december 2010 11:14
Til: MIM - Forligskredsen bag Østerild; 'Flemming Møller Mortensen'
Cc: Bové, Sune; Bjerrum, Anders Rune
Emne: PM om østerild

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Grøn

Vedhæftede filer: 12 Pressemeddelelse - Redegørelse om fej i Østerild-sagen.pdf

Til orientering PM om redegørelsen om Østerild der udsendes nu.

12

meddelelse - Redeg

PRESSEMEDDELELSE

3. december 2010

Redegørelse om fejl i Østerild-sagen

Miljøministeriets departementschef Marianne Thyrring har i dag afgivet sin redegørelse til miljøministeren om fejl i materialet, som ligger til grund for det nationale testcenter i Østerild.

Fejlen består i, at man i to tilfælde i VVM-redegørelsen har anvendt vindmøllebekendtgørelsens grænseværdi for støj for spredt bebyggelse, hvor der rettelig i begge tilfælde skulle have været anvendt grænseværdien for støj for områder til boligformål.

Konklusionen er, at fejlen er opstået som følge af en kritisabel sagsbehandlings i flere af Miljøministeriets institutioner.

Miljøcenter Århus havde ansvaret for VVM-redegørelsen, og det er derfor kritisabelt, at centret ikke opsporede og rettede fejlen. By- og Landskabsstyrelsen burde som overordnet Miljøcenter Århus have opsporet og rettet fejlen. Miljøstyrelsen – som skulle sikre de rette støjgrænser i VVM-redegørelsen – burde have bidraget til at opspore og rette fejlen.

Ansvaret for det faglige indhold i VVM-redegørelsen påhviler By- og Landskabsstyrelsen. Som konsekvens af den kritisable sagsbehandling i By- og Landskabsstyrelsen har miljøminister Karen Ellemann bedt departementschefen give en påtale til direktør i By- og Landskabsstyrelsen, Niels Christensen.

Yderligere oplysninger

Sune Bové, pressechef i Miljøministeriet, tlf. 72 54 60 32 eller 25 37 07 71.

Vind, Christian

Fra: Vind, Christian
Sendt: 3. december 2010 11:54
Til: MIM - Forligskredsen bag Østerild; 'Flemming Møller Mortensen'
Cc: Mørk, Lisbeth; Studsgaard, Henrik; Bjerrum, Anders Rune; Thyrring, Marianne; Nielsen, Anny Toftkær
Emne: VS: Kammeradvokatens vurdering vedr. Østerild-lovforslaget

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Grøn

Vedhæftede filer: Kammeradvokatens kortfattede vurdering.PDF

Kære Alle

Efter aftale med ministeren:

"Kære alle

I forlængelse af vores drøftelser i morges om lovforslagets § 22, stk. 4, vedlægger jeg Kammeradvokatens vurdering, som vi sørger for kommer til at indgå i høringsmaterialet, der som aftalt udsendes på tirsdag den 7. december med frist for bemærkninger torsdag den 6. januar 2011.

Mvh Karen"

Kammeradvokatens
kortfattede v...

Mvh,
Christian

Christian Vind
Ministersekretær
Dir. tf.: 72546045
Dir. e-mail: chvin@mim.dk

Miljøministeriet
Højbro Plads 4
1200 København K
Tlf.: 7254-6000
e-mail: mim@mim.dk
www.mim.dk

Dato: 2. december 2010
J.nr.: 40-2542 HS/SGJ/JKA

**KORTFATTET VURDERING AF
FORSLAG TIL NY § 22, STK. 4, I TESTCENTERLOVEN (MODEL 2)**

Miljøministeriet har bedt mig kortfattet redegøre for, om et forslag til ny affattelse af § 22, stk. 4, i lov nr. 647 af 15. juni 2010 om et testcenter for store vindmøller ved Østerild (herefter benævnt "testcenterloven") kan gennemføres som erstatningsfri regulering, og om de omboende til testcentret, som følge af den ændrede affattelse af bestemmelsen, vil få erstatning for eventuelle ejendomsværditab efter f.eks. naboretlige regler.

Miljøministeriet har herudover bedt mig kort vurdere, om den valgte reguleringsform er egnet til at opnå sit formål, samt beskrive fordele og ulemper ved udmøntningen.

Forslaget til ny § 22, stk. 4, er beskrevet i et (udateret) notat sendt til mig af By- og Landskabsstyrelsen onsdag den 1. december 2010, kaldet "§ 22 som spor 2", hvortil der henvises.

I den anledning bemærker jeg følgende:

A. Erstatning

1. Efter grundlovens § 73, stk. 1, kan ingen tilpligtes at afstå sin ejendom, uden hvor almenvellet kræver det, og det kan kun ske ifølge lov og mod fuldstændig erstatning. Bestemmelsen finder kun anvendelse, hvis der foreligger et indgreb, der har karakter af "afståelse" af en rettighed, omfattet af udtrykket "ejendom".

Det skitserede forslag til nyt stk. 4 i testcenterlovens § 22 medfører efter min opfattelse ingen retlige begrænsninger i de berørte ejeres rådighed over deres ejendomme. Modellen indebærer udelukkende, at ejere, der - selv eller sammen med andre - udnytter deres

ejendomme på en sådan måde, at der opstår, hvad der betegnes som "støjfølsom arealanvendelse" efter § 3, stk. 2, nr. 2 i Miljøministeriets nugældende vindmøllestøjbekendtgørelse, ikke vil være undergivet bekendtgørelsens nævnte støjgrænser.

Det forhold, at enkelte ejendomme ved testcentret undtages fra den lave vindmøllestøjgrænse, udgør ikke i sig selv et indgreb i (dvs. "afståelse" af) de pågældende ejeres ret efter grundlovens § 73.

2. Den foreslåede bestemmelse medfører dog, at visse naboer til testcentret - på længere sigt - kan risikere at skulle tåle mere støj fra testcentret, end andre naboer til vindmøller ville skulle tåle. Det gælder i de tilfælde, hvor møllerne på testcentret udskiftes, efter at der er opstået en "støjfølsom arealanvendelse", og hvor det pågældende område er beliggende så tæt på testcentret, at dette udsættes for mere end 37/39 dB.

Normalt ville spørgsmålet om, hvorvidt der i sådanne tilfælde er grundlag for erstatning herfor, skulle afgøres efter reglerne om erstatning for gener, der kommer fra drift af et anlæg (f.eks. motorvej e.l.), hvortil der er eksproprieret fast ejendom.

Den nugældende testcenterlovs § 17 bestemmer imidlertid, at den såkaldte VE-lov (Lov om fremme af vedvarende energi) finder anvendelse med de tilpasninger, der følger af testcenterlovens §§ 18-21, på vindmøller, som opstilles på testcentret. Det betyder bl.a., at VE-lovens regler om godtgørelse for værditab på fast ejendom som følge af vindmøllers opstilling finder anvendelse for naboerne til vindmølletestcentret, se hertil afsnit 4.13 i de almindelige bemærkninger til testcenterloven (lovforslag L 206 af 9. april 2010).

3. Naboerne kan derfor under visse betingelser indbringe spørgsmålet om økonomisk kompensation for et eventuelt værditab for taksationsmyndighederne. Ved disses vurdering af værditabet efter § 7 i VE-loven skal det lægges til grund, at der på testcentret opstilles syv vindmøller hver med en totalhøjde på 250 m, jf. testcenterlovens 18, stk. 4.

Ejere af fast ejendom, hvorom der er truffet afgørelse om værditabsbetaling, eller hvor der er indgået aftale herom, kan ikke rejse nye krav om værditabsbetaling mod den driftsansvarlige efter testcenterloven eller efter VE-loven som følge af opsætning og nedtagning af vindmøller på testcenteret, jf. testcenterlovens § 20.

Virkningen af det foreslåede nye stk. 4 er derfor, at en ejer af en fast ejendom, hvormed der er truffet afgørelse om værditabsbetaling, ikke kan rejse nye krav om erstatning som følge af arealets ændrede karakter af at blive et areal for "støjfølsom anvendelse". Dette er et beskedent supplement til de allerede bestående regler i testcenterloven, fordi almindelige regler om, hvad der skal til, for at der foreligger en beskyttet forventning, typisk ville føre til samme resultat.

Det er på den baggrund min opfattelse, at alle de eventuelle værditab e.l., som måtte skyldes støj fra vindmølleparken, herunder påviselige tab, som følger af den skitserede ændring af § 22, kan håndteres inden for rammerne af erstatningsmulighederne efter VE-loven og testcenterloven.

B. Fordele og ulemper ved den skitserede ordning

Jeg kan konstatere, at bekendtgørelsen om vindmøllestøj praktiseres sådan, at der efter de nugældende regler skal foretages en fornyet vurdering af, om støjgrænserne er overholdt, hver eneste gang en vindmølle på testcentret udskiftes. Problemet er, at hvis der i mellemtiden er sket en ændring i arealanvendelsen, så et nabo område nu må betragtes som "støjfølsom arealanvendelse", vil det betyde, at den nye mølle skal overholde de skærpede støjgrænser i det pågældende område.

Det er min opfattelse, at den skitserede ordning vil være egnet til at opnå, at der ikke, når møllerne på testcentret skal udskiftes løbende, kræves en fornyet vurdering af, om der i mellemtiden - dvs. efter vedtagelsen af anlægsloven og etableringen af testcentret - er kommet nye områder til, som må betegnes som underlagt støjfølsom arealanvendelse. Selv om der udvikles områder nær testcentret, som er støjfølsomme, får det altså ikke betydning for adgangen til at udskifte møller på centret inden for lovens rammer.

Forslaget til ny § 22, stk. 4, betyder, at dette formål kan opnås, uden at ejerne af ejendomme bliver underlagt begrænsninger i adgangen til at bygge eller indrette deres arealer - ud over lovgivningens almindelige regler. Ejerne vil f.eks. kunne etablere aftægts- eller ferieboliger inden for de almindelige rammer herfor, uden at dette har betydning for testcentret, og uden at testcentret medfører en hindring herfor.

Samtidig betyder ordningen dog også, at der kan udvikles et område, som er undergivet støjfølsom arealanvendelse, men som ikke bliver underlagt samme lave grænseværdi for

støj (dvs. indtil 37/39 dB), som ville gælde andre, tilsvarende steder i landet. Sådanne områder, der ellers måtte karakteriseres som støjfølsom arealanvendelse, vil i stedet være underlagt den grænseværdi, der gælder for anden nabobeboelse i det åbne land (dvs. indtil 42/44 dB).

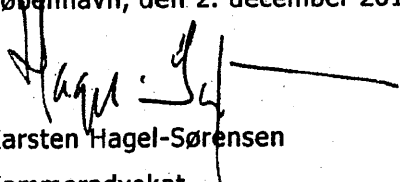
Sammenfattende betyder forslaget, at de omboende til testcentret ikke vil kunne opleve en ændring af støjgrænseværdien for den maksimale støj i værre retning, men de må omvendt tåle, at der heller ikke bliver tale om at få grænseværdien ændret i nedadgående retning - uanset den faktiske udnyttelse i området.

Afslutningsvist bemærker jeg, at det ovenfor beskrevne problem ikke kun gælder for testcentret i Østerild, men for så vidt gør sig gældende for alle vindmølletestcentre, hvor det er hensigten og et naturligt led i driften, at møllerne jævnlige skal udskiftes.

En anden og mere generel løsningsmodel kunne derfor være at søge at ændre vindmøllestøjbekendtgørelsen, således at der kommer til at gælde en almindelig undtagelse fra reglen om, at der skal foretages en vurdering hver gang en mølle ændres, netop for sådanne testcentre. En sådan undtagelse kunne bestemme, at vindmølletestcentre skal støjvurderes ud fra de maksimalt tilladte møller, der kan opstilles på centret, og kun ved etableringen.

Jeg har ud over ovenstående bemærkninger nogle rent redaktionelle forslag til ændringer i udformningen af bestemmelsen. Jeg retter henvendelse til Miljøministeriet herom i en særskilt e-mail.

København, den 2. december 2010

Karsten Hagel-Sørensen
Kammeradvokat

Vind, Christian

Fra: Bjerrum, Anders Rune
Sendt: 6. december 2010 20:46
Til: Anette Høirup Larsen; Eyvind Vesselbo; Flemming Møller Mortensen; Jonnas Gaard; Jørn Dohrmann; Lisbeth Karin Kehler; Marianne Standhardt; Monicka Vesselbo; Steen Gade; Tage Leegaard; 'Ida Auken'
Cc: Thyrring, Marianne; Studsgaard, Henrik; Vind, Christian; Nielsen, Anny Toftkær
Emne: Revideret lovforslag vedr. Østerild

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Grøn

Kære forligsordførere
Miljøministeren har bedt mig sende følgende mail:

"Kære forligsordførere

På mødet fredag annoncerede vi i forbindelse med præsentationen af modellen med at låse støjsituationen i sin helhed, at vi fortsat arbejdede med teksten i bilag 4.

Det udkast til lovforslag som I fik fredag, har efterfølgende over weekenden og i dag været forbi Kammeradvokaten. Han har foreslået en mere hensigtsmæssig måde at låse støjsituationen på rent lovteknisk, nemlig ved i stedet for en henvisning til et bilag 4 at operere med en paragraf samt udvidede lovbemærkninger.

Indholdsmæssigt er lovforslaget som beskrevet på mødet fredag; lovforslaget låser støjsituationen i sin helhed, men bilag 4 er nu erstattet af en udvidet paragraf samt udvidede bemærkninger.

Vi annoncerer den offentlige høring onsdag, så I har tid til at gå i grupperne i morgen, hvis I måtte ønske dette. I kan på det indholdsmæssige plan tage afsæt i materialet fra i fredags da Kammeradvokatens bemærkninger og justeringer som sagt er af lovteknisk karakter.

Vi regner med at fremsende udkastet til lovforslag senere i aften eller i morgen tidlig.

Med venlig hilsen
Karen"

Med venlig hilsen

Anders Rune Bjerrum
Ministersekretær / Private Secretary
Miljøministeriet / Danish Ministry of the Environment
Mobil /cellar (+45) 4128 3638
Direkte/direct (+45) 7254 6050
E-mail: anrbj@mim.dk

Miljøministeriet , Højbro Plads, DK-1200 København K
Tlf (+45) 72 54 60 00
e-mail mim@mim.dk

Vind, Christian

Fra: Bjerrum, Anders Rune
Sendt: 7. december 2010 15:18
Til: Bjerrum, Anders Rune; Anette Høirup Larsen; Eyvind Vesselbo; Flemming Møller Mortensen; Jonnas Gaard; Jørn Dohrmann; Lisbeth Karin Kehler; Marianne Standhardt; Monicka Vesselbo; Steen Gade; Tage Leegaard; 'Ida Auken'
Cc: Thyrring, Marianne; Studsgaard, Henrik; Vind, Christian; Nielsen, Anny Toftkær
Emne: SV: Revideret lovforslag vedr. Østerild

Opfølgingsflag: Opfølgning
Flagstatus: Grøn

Vedhæftede filer: Bilag 1 høringsbrev.doc; Kammeradvokatens kortfattede vurdering.pdf

Kære ordførere

Hermed efter aftale med miljøministeren som lovet nedenfor høringsbrev samt kammeradvokatens vurdering.

Bilag 1 Kammeradvokatens
ringsbrev.doc (183 kB) kortfattede v...

Med venlig hilsen

Anders Rune Bjerrum

Ministersekretær / Private Secretary

Miljøministeriet / Danish Ministry of the Environment

Mobil /cellar (+45) 4128 3638

Direkte/direct (+45) 7254 6050

E-mail: anrbj@mim.dk

Miljøministeriet , Højbro Plads, DK-1200 København K
Tlf (+45) 72 54 60 00
e-mail mim@mim.dk

Fra: Bjerrum, Anders Rune
Sendt: 7. december 2010 08:57
Til: Bjerrum, Anders Rune; Anette Høirup Larsen; Eyvind Vesselbo; Flemming Møller Mortensen; Jonnas Gaard; Jørn Dohrmann; Lisbeth Karin Kehler; Marianne Standhardt; Monicka Vesselbo; Steen Gade; Tage Leegaard; 'Ida Auken'
Cc: Thyrring, Marianne; Studsgaard, Henrik; Vind, Christian; Nielsen, Anny Toftkær
Emne: SV: Revideret lovforslag vedr. Østerild

Kære Ordførere.

Hermed som lovet nedenfor efter aftale med miljøministeren lovudkast vedr. Østerild.

<<Fil: lovudkast 2 af 6 dec 2010 u synl rett (2).doc >>
Høringsbrev følger senere.

Med venlig hilsen

Anders Rune Bjerrum

Ministersekretær / Private Secretary

Miljøministeriet / Danish Ministry of the Environment

Mobil /cellar (+45) 4128 3638

Direkte/direct (+45) 7254 6050

E-mail: anrbj@mim.dk

Miljøministeriet , Højbro Plads, DK-1200 København K
Tlf (+45) 72 54 60 00
e-mail mim@mim.dk

Fra: Bjerrum, Anders Rune
Sendt: 6. december 2010 20:46
Til: Anette Høirup Larsen; Eyvind Vesselbo; Flemming Møller Mortensen; Jonnas Gaard; Jørn Dohrmann; Lisbeth Karin Kehler; Marianne Standhardt; Monicka Vesselbo; Steen Gade; Tage Leegaard; 'Ida Auken'
Cc: Thyrring, Marianne; Studsgaard, Henrik; Vind, Christian; Nielsen, Anny Toftkær
Emne: Revideret lovforslag vedr. Østerild

Kære forligsordførere
Miljøministeren har bedt mig sende følgende mail:

"Kære forligsordførere

På mødet fredag annoncerede vi i forbindelse med præsentationen af modellen med at låse støjsituationen i sin helhed, at vi fortsat arbejdede med teksten i bilag 4.

Det udkast til lovforslag som I fik fredag, har efterfølgende over weekenden og i dag været forbi Kammeradvokaten. Han har foreslået en mere hensigtsmæssig måde at låse støjsituationen på rent lovteknisk, nemlig ved i stedet for en henvisning til et bilag 4 at operere med en paragraf samt udvidede lovbemærkninger.

Indholdsmæssigt er lovforslaget som beskrevet på mødet fredag; lovforslaget låser støjsituationen i sin helhed, men bilag 4 er nu erstattet af en udvidet paragraf samt udvidede bemærkninger.

Vi annoncerer den offentlige høring onsdag, så I har tid til at gå i grupperne i morgen, hvis I måtte ønske dette. I kan på det indholdsmæssige plan tage afsæt i materialet fra i fredags da Kammeradvokatens bemærkninger og justeringer som sagt er af lovteknisk karakter.

Vi regner med at fremsende udkastet til lovforslag senere i aften eller i morgen tidlig.

Med venlig hilsen
Karen"

Med venlig hilsen

Anders Rune Bjerrum
Ministersekretær / Private Secretary
Miljøministeriet / Danish Ministry of the Environment
Mobil/cellar (+45) 4128 3638
Direkte/direct (+45) 7254 6050
E-mail: anrbj@mim.dk

Miljøministeriet, Højbro Plads, DK-1200 København K
Tlf (+45) 72 54 60 00
e-mail mim@mim.dk

Til vindmølleejere, lodsejere, organisationer og ministerier

Landsplan

J.nr. BLS-100-00165

Ref. mogch

Den 8. december 2010

Høring af supplerende VVM-redegørelse og udkast til forslag til lov om ændring af lov om et testcenter for store vindmøller ved Østerild

Hermed udsendes supplerende VVM-redegørelse samt udkast til forslag til lov om ændring af lov om et testcenter for store vindmøller ved Østerild i høring.

Baggrunden for den supplerende VVM-redegørelse og lovforslaget er, at Miljøministeriet har konstateret en fejl i VVM-redegørelsen fra december 2009 vedrørende et testcenter for store vindmøller ved Østerild. Frøstruplejren og byen Hjardemål er efter reglerne i bekendtgørelse nr. 1518 af 14. december 2006 om støj fra vindmøller områder med "støjfølsom arealanvendelse", idet områderne er udlagt til boligformål i henholdsvis en lokalplan og en byplanvedtægt. I VVM-redegørelsen fra 2009 er områderne vurderet som "nabobeboelse i det åbne land", hvor der gælder mere lempelige støjgrænser.

Der er derfor ikke redegjort korrekt for konsekvenserne af støjberegningerne i VVM-redegørelsen, ligesom bemærkningerne til lov om et nationalt testcenter ved Østerild dermed ikke er fyldestgørende.

Der står i dag 12 ældre produktionsmøller i områderne ved henholdsvis Danopal (Frøstruplejren) og ved Hjardemål. Med de skærpede støjkraV, som skal lægges til grund i områder med støjfølsom arealanvendelse, støjer de ældre møller allerede på nuværende tidspunkt så meget, at det ikke vil være muligt at etablere testcenteret på det foreliggende grundlag.

For at realisere loven om det nationale testcenter vil det derfor være nødvendigt at ekspropriere det nødvendige antal af disse møller.

Der er derfor udarbejdet en supplerende VVM-redegørelse, som beskriver plangrundlaget for området, viser støjkonsekvenserne og beskriver de miljømæssige konsekvenser generelt.

Redegørelsen beskriver, at testcenteret fuldt udbygget vil kunne overholde vindmøllebekendtgørelsens støjkraV, når der nedtages fem af de ældre vindmøller.

Det supplerende lovforslag om ændring af lov om det nationale testcenter, indeholder de nødvendige supplerende regler, herunder regler der giver miljøministeren mulighed for at ekspropriere det nødvendige antal af de eksisterende produktionsmøller.

Endvidere sikres med lovforslaget, at eventuelle nye boliger mv., der etableres inden for støjkonsekvensområdet, ikke vil kunne påvirke driften af testcentret. Bestemmelsen er indsat i § 22, stk. 4, i lovforslaget. Miljøministeriet har bedt om Kammeradvokatens vurdering af bestemmelsen. Kammeradvokaten har vurderet, at bestemmelsen er egnet til at sikre, at der ikke opstår ny støjfølsom arealanvendelse i området nær testcentret, uden at ejerne af ejendomme bliver underlagt begrænsninger i adgangen til at bygge eller indrette deres arealer. Kammeradvokatens udtalelse er vedlagt til orientering.

Eventuelle bemærkninger til den supplerende VVM-redegørelse og lovudkastet skal være By- og Landskabsstyrelsen i hænde senest torsdag den 6. januar 2011, kl. 12.

Høringssvar bedes sendt til By- og Landskabsstyrelsens officielle e-postkasse: blst@blst.dk eller til By- og Landskabsstyrelsen, Landsplan, Haraldsgade 53, 2100 København Ø.

Lovudkastet og den supplerende VVM-redegørelse kan ses på Høringsportalen www.borger.dk og på By- og Landskabsstyrelsens hjemmeside www.blst.dk under "Høringer".

Eventuelle spørgsmål kan rettes til Kontorchef Elisabeth Gadegaard Wolstrup By- og Landskabsstyrelsen, tlf. 72544782.

Der gøres opmærksom på, at modtagne høringssvar vil blive oversendt til Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg.

Med venlig hilsen

Dato: 2. december 2010

J.nr.: 40-2542 HS/SGJ/JKA

**KORTFATTET VURDERING AF
FORSLAG TIL NY § 22, STK. 4, I TESTCENTERLOVEN (MODEL 2)**

Miljøministeriet har bedt mig kortfattet redegøre for, om et forslag til ny affattelse af § 22, stk. 4, i lov nr. 647 af 15. juni 2010 om et testcenter for store vindmøller ved Østerild (herefter benævnt "testcenterloven") kan gennemføres som erstatningsfri regulering, og om de omboende til testcentret, som følge af den ændrede affattelse af bestemmelsen, vil få erstatning for eventuelle ejendomsværditab efter f.eks. naboretlige regler.

Miljøministeriet har herudover bedt mig kort vurdere, om den valgte reguleringsform er egnet til at opnå sit formål, samt beskrive fordele og ulemper ved udmøntningen.

Forslaget til ny § 22, stk. 4, er beskrevet i et (udateret) notat sendt til mig af By- og Landskabsstyrelsen onsdag den 1. december 2010, kaldet "§ 22 som spor 2", hvortil der henvises.

I den anledning bemærker jeg følgende:

A. Erstatning

1. Efter grundlovens § 73, stk. 1, kan ingen tilpligtes at afstå sin ejendom, uden hvor almenveilet kræver det, og det kan kun ske ifølge lov og mod fuldstændig erstatning. Bestemmelsen finder kun anvendelse, hvis der foreligger et indgreb, der har karakter af "afståelse" af en rettighed, omfattet af udtrykket "ejendom".

Det skitserede forslag til nyt stk. 4 i testcenterlovens § 22 medfører efter min opfattelse ingen retlige begrænsninger i de berørte ejeres rådighed over deres ejendomme. Modellen indebærer udelukkende, at ejere, der - selv eller sammen med andre - udnytter deres

ejendomme på en sådan måde, at der opstår, hvad der betegnes som "støjfølsom arealanvendelse" efter § 3, stk. 2, nr. 2 i Miljøministeriets nugældende vindmøllestøjbekendtgørelse, ikke vil være undergivet bekendtgørelsens nævnte støjgrænser.

Det forhold, at enkelte ejendomme ved testcentret undtages fra den lave vindmøllestøjgrænse, udgør ikke i sig selv et indgreb i (dvs. "afståelse" af) de pågældende ejeres ret efter grundlovens § 73.

2. Den foreslåede bestemmelse medfører dog, at visse naboer til testcentret - på længere sigt - kan risikere at skulle tåle mere støj fra testcentret, end andre naboer til vindmøller ville skulle tåle. Det gælder i de tilfælde, hvor møllerne på testcentret udskiftes, efter at der er opstået en "støjfølsom arealanvendelse", og hvor det pågældende område er beliggende så tæt på testcentret, at dette udsættes for mere end 37/39 dB.

Normalt ville spørgsmålet om, hvorvidt der i sådanne tilfælde er grundlag for erstatning herfor, skulle afgøres efter reglerne om erstatning for gener, der kommer fra drift af et anlæg (f.eks. motorvej e.l.), hvortil der er eksproprieret fast ejendom.

Den nugældende testcenterlovs § 17 bestemmer imidlertid, at den såkaldte VE-lov (Lov om fremme af vedvarende energi) finder anvendelse med de tilpasninger, der følger af testcenterlovens §§ 18-21, på vindmøller, som opstilles på testcentret. Det betyder bl.a., at VE-lovens regler om godtgørelse for værditab på fast ejendom som følge af vindmøllers opstilling finder anvendelse for naboerne til vindmølletestcentret, se hertil afsnit 4.13 i de almindelige bemærkninger til testcenterloven (lovforslag L 206 af 9. april 2010).

3. Naboerne kan derfor under visse betingelser indbringe spørgsmålet om økonomisk kompensation for et eventuelt værditab for taksationsmyndighederne. Ved disses vurdering af værditabet efter § 7 i VE-loven skal det lægges til grund, at der på testcentret opstilles syv vindmøller hver med en totalhøjde på 250 m, jf. testcenterlovens 18, stk. 4.

Ejere af fast ejendom, hvorom der er truffet afgørelse om værditabsbetaling, eller hvor der er indgået aftale herom, kan ikke rejse nye krav om værditabsbetaling mod den driftsansvarlige efter testcenterloven eller efter VE-loven som følge af opsætning og nedtagning af vindmøller på testcenteret, jf. testcenterlovens § 20.

Virksomheden af det foreslåede nye stk. 4 er derfor, at en ejer af en fast ejendom, hvorom der er truffet afgørelse om værditabsbetaling, ikke kan rejse nye krav om erstatning som følge af arealets ændrede karakter af at blive et areal for "støjfølsom anvendelse". Dette er et beskedent supplement til de allerede bestående regler i testcenterloven, fordi almindelige regler om, hvad der skal til, for at der foreligger en beskyttet forventning, typisk ville føre til samme resultat.

Det er på den baggrund min opfattelse, at alle de eventuelle værditab e.l., som måtte skyldes støj fra vindmølleparken, herunder påviselige tab, som følger af den skitserede ændring af § 22, kan håndteres inden for rammerne af erstatningsmulighederne efter VE-loven og testcenterloven.

B. Fordele og ulemper ved den skitserede ordning

Jeg kan konstatere, at bekendtgørelsen om vindmøllestøj praktiseres sådan, at der efter de nugældende regler skal foretages en fornyet vurdering af, om støjgrænserne er overholdt, hver eneste gang en vindmølle på testcentret udskiftes. Problemet er, at hvis der i mellemtiden er sket en ændring i arealanvendelsen, så et nabo-område nu må betragtes som "støjfølsom arealanvendelse", vil det betyde, at den nye mølle skal overholde de skærpede støjgrænser i det pågældende område.

Det er min opfattelse, at den skitserede ordning vil være egnet til at opnå, at der ikke, når møllerne på testcentret skal udskiftes løbende, kræves en fornyet vurdering af, om der i mellemtiden - dvs. efter vedtagelsen af anlægsloven og etableringen af testcentret - er kommet nye områder til, som må betegnes som underlagt støjfølsom arealanvendelse. Selv om der udvikles områder nær testcentret, som er støjfølsomme, får det altså ikke betydning for adgangen til at udskifte møller på centret inden for lovens rammer.

Forslaget til ny § 22, stk. 4, betyder, at dette formål kan opnås, uden at ejerne af ejendomme bliver underlagt begrænsninger i adgangen til at bygge eller indrette deres arealer - ud over lovgivningens almindelige regler. Ejerne vil f.eks. kunne etablere aftægts- eller ferieboliger inden for de almindelige rammer herfor, uden at dette har betydning for testcentret, og uden at testcentret medfører en hindring herfor.

Samtidig betyder ordningen dog også, at der kan udvikles et område, som er undergivet støjfølsom arealanvendelse, men som ikke bliver underlagt samme lave grænseværdi for

støj (dvs. indtil 37/39 dB), som ville gælde andre, tilsvarende steder i landet. Sådanne områder, der ellers måtte karakteriseres som støjfølsom arealanvendelse, vil i stedet være underlagt den grænseværdi, der gælder for anden nabobeboelse i det åbne land (dvs. indtil 42/44 dB).

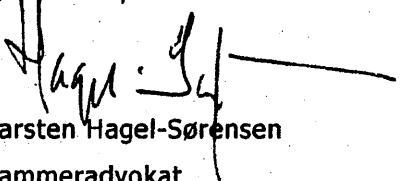
Sammenfattende betyder forslaget, at de omboende til testcentret ikke vil kunne opleve en ændring af støjgrænseværdien for den maksimale støj i værre retning, men de må omvendt tåle, at der heller ikke bliver tale om at få grænseværdien ændret i nedadgående retning - uanset den faktiske udnyttelse i området.

Afslutningsvist bemærker jeg, at det ovenfor beskrevne problem ikke kun gælder for testcentret i Østerild, men for så vidt gør sig gældende for alle vindmølletestcentre, hvor det er hensigten og et naturligt led i driften, at møllerne jævnlige skal udskiftes.

En anden og mere generel løsningsmodel kunne derfor være at søge at ændre vindmøllestøjbekendtgørelsen, således at der kommer til at gælde en almindelig undtagelse fra reglen om, at der skal foretages en vurdering hver gang en mølle ændres, netop for sådanne testcentre. En sådan undtagelse kunne bestemme, at vindmølletestcentre skal støjvurderes ud fra de maksimalt tilladte møller, der kan opstilles på centret, og kun ved etableringen.

Jeg har ud over ovenstående bemærkninger nogle rent redaktionelle forslag til ændringer i udformningen af bestemmelsen. Jeg retter henvendelse til Miljøministeriet herom i en særskilt e-mail.

København, den 2. december 2010

Karsten Hagel-Sørensen
Kammeradvokat

Vind, Christian

Fra: Bjerrum, Anders Rune
Sendt: 7. december 2010 08:57
Til: Bjerrum, Anders Rune; Anette Høirup Larsen; Eyvind Vesselbo; Flemming Møller Mortensen; Jonnas Gaard; Jørn Dohrmann; Lisbeth Karin Kehler; Marianne Standhardt; Monicka Vesselbo; Steen Gade; Tage Leegaard; 'Ida Auken'
Cc: Thyrring, Marianne; Studsgaard, Henrik; Vind, Christian; Nielsen, Anny Toftkær
Emne: SV: Revideret lovforslag vedr. Østerild

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Grøn

Vedhæftede filer: lovudkast 2 af 6 dec 2010 u synl rett (2).doc

Kære Ordførere.
Hermed som lovet nedenfor efter aftale med miljøministeren lovudkast vedr. Østerild.

lovudkast 2 af 6
dec 2010 u sy...

Høringsbrev følger senere.

Med venlig hilsen

Anders Rune Bjerrum
Ministersekretær / Private Secretary
Miljøministeriet / Danish Ministry of the Environment
Mobil /cellar (+45) 4128 3638
Direkte/direct (+45) 7254 6050
E-mail: anrbj@mim.dk

Miljøministeriet, Højbro Plads, DK-1200 København K
Tlf (+45) 72 54 60 00
e-mail mim@mim.dk

Fra: Bjerrum, Anders Rune
Sendt: 6. december 2010 20:46
Til: Anette Høirup Larsen; Eyvind Vesselbo; Flemming Møller Mortensen; Jonnas Gaard; Jørn Dohrmann; Lisbeth Karin Kehler; Marianne Standhardt; Monicka Vesselbo; Steen Gade; Tage Leegaard; 'Ida Auken'
Cc: Thyrring, Marianne; Studsgaard, Henrik; Vind, Christian; Nielsen, Anny Toftkær
Emne: Revideret lovforslag vedr. Østerild

Kære forligsordførere
Miljøministeren har bedt mig sende følgende mail:

"Kære forligsordførere

På mødet fredag annoncerede vi i forbindelse med præsentationen af modellen med at låse støjsituationen i sin helhed, at vi fortsat arbejdede med teksten i bilag 4.

Det udkast til lovforslag som I fik fredag, har efterfølgende over weekenden og i dag været forbi Kammeradvokaten. Han har foreslået en mere hensigtsmæssig måde at låse støjsituationen på rent lovteknisk, nemlig ved i stedet for en henvisning til et bilag 4 at operere med en paragraf samt udvidede lovbemærkninger.

Indholdsmæssigt er lovforslaget som beskrevet på mødet fredag; lovforslaget låser støjsituationen i sin